

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, [http:// www.kp.org.pl](http://www.kp.org.pl)

Świebodzin, 28 marca 2017

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Szczecinie**

Dotyczy: PZO Dziczy Las PLH320060

W związku z ustawowymi konsultacjami społecznymi planu zadań ochronnych dla wskazanego obszaru Natura 2000, przedkładam następujące uwagi i wnioski:

1. Wśród zagrożeń dla siedliska 3150 należy dodać, że presja wędkarzy powoduje także zaburzanie strefy brzegowej jeziora poprzez budowę nielegalnych kładek wędkarskich. Należy dodać zagrożenie ze strony gospodarki leśnej w strefie brzegowej śródleśnych oczek wodnych, występujących w tym obszarze.
2. Celem działań dla siedliska 2150 powinno być w szczególności osiągnięcie naturalnego stanu strefy brzegowej jezior (m. in. poprzez eliminację kładek wędkarskich i poprzez wyłączenie strefy ekotonowej od oczek wodnych z zabiegów gospodarczo-leśnych.
3. Cel działań ochronnych dla leśnych siedlisk przyrodniczych 910, 9130, 9160 powinien obejmować także zapewnienie w obszarze istnienia płatów tych siedlisk, nie mniejszych niż 10% zasobów każdego z nich, mogących rozwijać się w sposób spontaniczny, stanowiący punkt odniesienia do oceny cech siedlisk pozostających pod gospodarką leśną. Płaty takie umożliwią zachowanie tych elementów związanych z w/w siedliskami różnorodności biologicznej, które źle tolerują gospodarkę leśną, z czasem dostarczą także odniesienia na temat naturalnej dynamiki drzewostanów i runa, naturalnego kształtowania się zasobów drzew biocenotycznych i martwego drewna. Sposobem osiągnięcia tego celu powinno być wyznaczenie tzw. powierzchni referencyjnych (już częściowo ujęte w zadaniach ochronnych, lecz w niewystarczającym zakresie) i uznanie proponowanego od dawna rezerwatu przyrody Dziczy Las.
4. Nie ma powodu do usuwania zagrożeń dla pachnicy i kozioroga, które powinny pozostać jako zagrożenia potencjalne. Brak pełnego rozpoznania stanowisk tych owadów nie skutkuje brakiem zagrożeń, a wręcz przeciwnie – nie rozpoznane stanowiska są tym bardziej zagrożone, w szczególności przez usuwanie drzew zasiedlonych oraz przez usuwanie drzew mogących stać się przyszłymi siedliskami tych gatunków, zanim osiągną dogodny dla tych gatunków rozmiar i cechy.

5. Należy pozostawić zapis, że strefa ekotonowa wokół siedlisk 7110 i 7140 nie powinna być w ogóle użytkowana rębnie – także rębnią częściową i gniazdową. Proponowana przez RDOŚ zmiana, polegająca na wykluczeniu w tej strefie tylko zrębów zupełnych, po pierwsze dopuszczałaby cięcia zupełne rębni IIIa, a po drugie sprawiałaby, że zapis byłby pusty – w obszarze dominują lasy liściaste, które z zasady podlegają raczej rębniom częściowym i gniazdowym, a nie zrębom zupełnym.

Należy utrzymać dotychczasowy wymóg, że strefy ekotonowe powinny być wyznaczone wokół wszystkich płatów siedlisk, a nie tylko wokół płatów > 1 ha. Małe płaty siedliska są bardziej narażone na oddziaływania zewnętrzne i tym bardziej wymagają strefy ekotonowej. Większość płatów siedlisk torfowiskowych w obszarze jest mniejsza niż 1 ha, proponowana przez RDOŚ zmiana wyeliminowałaby więc skuteczność zapisu. Nie ma nic dziwnego w fakcie, że powierzchnia strefy ekotonowej przekracza powierzchnię siedliska.

Proponowane przez RDOŚ zmiany byłyby zmianami PZO na niekorzyść przedmiotu ochrony, podjętymi na wniosek Lasów Państwowych, niezgodnymi z dyspozycją art. 28 ust. 5 zdanie drugie ustawy o ochronie przyrody, który dopuszcza zmiany PZO tylko z potrzeb przedmiotów ochrony. Przepis art. 28 ust. 5 zdanie drugie ustawy jest właśnie po to, by zabezpieczać trwałość planu zadań ochronnych przed próbami takiego lobbingu.

Podobnie w przypadku strefy ekotonowej wokół siedliska 91D0. W tym przypadku RDOŚ proponuje wręcz zmianę idącą dalej, niż postulat Nadleśnictwa Myślibórz, które nie kwestionowało niewykonywania rębni częściowych i gniazdowych, a tylko chciało ograniczenia szerokości tej strefy do 30 m.

Niezależnie od w/w, szerokość strefy ekotonowej powinna zostać konkretnie określona na „co najmniej 2 wysokości drzewostanu”, albo na „co najmniej 50 m”, gdyż zapis „1-2 wysokości” nie jest jednoznaczny.

6. Analogiczna strefa ekotonowa, nieużytkowana rębnie, powinna zostać pozostawiona także w lasach wokół jezior i śródleśnych oczek wodnych stanowiących siedlisko przyrodnicze 3150.
7. Działania na rzecz odbudowy zasobów martwego drewna w leśnych siedliskach przyrodniczych powinny być wzmożone, a nie tylko „kontynuowane”. Dotychczasowe działania Nadleśnictwa w tym zakresie nie są w pełni skuteczne, o czym świadczy wciąż niski poziom tych zasobów – ich kontynuacja to więc za mało. Niektóre sytuacje klęskowe, np. epizody wzmożonego połamania drzew przez huraganowy wiatr, powinny właśnie być wykorzystane do odbudowy zasobów rozkładającego się drewna, a więc nie należy wyłączać takich sytuacji z zakresu zadania ochronnego. Wszystkie liściaste wykroty i złomy powstające w obszarze powinny być konsekwentnie pozostawiane (nie stanowią one zagrożenia sanitarnego dla drzewostanów).

Zmiany proponowane przez RDOŚ w pkt 10, 12, 16 noszą znamiona osłabienia pierwotnego zapisu, co byłoby zmianą PZO na niekorzyść przedmiotu ochrony, niezgodną z dyspozycją art. 28 ust. 5 zdanie drugie ustawy o ochronie przyrody, który dopuszcza zmiany PZO tylko z potrzeb przedmiotów ochrony. Przepis art. 28 ust. 5 zdanie drugie ustawy jest właśnie po to, by zabezpieczać trwałość planu zadań ochronnych przed próbami takiego lobbingu.

8. W działaniach 11, 14, 17 dotyczących poprawy struktury wiekowej drzewostanów odpowiednich siedlisk przyrodniczych, należy ukonkretnić na poziomie 10% wydzielenia

powierzchnię biogrup, które powinny być pozostawiane, gdyż inaczej stanowiona norma może być i będzie różnie interpretowana.

9. Wnosimy, by działaniem polegającym na wyznaczeniu powierzchni referencyjnych objąć także wydzielania: 130m, 137f, 138f, 138j, 143b, 144a (starodrzewy bukowe i dębowe w proponowanym rezerwacie przyrody Dzikie Las).
10. Wnosimy, by działanie polegające na wyznaczeniu powierzchni referencyjnych wprowadzić także dla siedlisk 9110 i 9160, proponując do tej roli co najmniej po kilka najlepiej zachowanych płatów tych siedlisk.
11. Aby monitoring stanu siedlisk przyrodniczych w obszarze był skuteczny, tj. umożliwił rejestrację zmian ich stanu, metodyka GIOS powinna zostać rozszerzona i uzupełniona o:
 - a) ciągłą rejestrację uwodnienia siedlisk 7110, 7140, 91D0 za pomocą piezometrów i diverów. Okazjonalna wizualna ocena uwodnienia jest niewystarczająca, ponieważ ten kluczowy wskaźnik podlega zmianom zależnym od opadów, a także w cyklach rocznych i wieloletnich;
 - b) parametry dotyczące wieku drzewostanu, zasobów martwego drewna, zasobów drzew biocenotycznych, składu gatunkowego drzewostanu leśnych siedlisk przyrodniczych (9110, 9130, 9160) powinny być badane na siatce systematycznych powierzchni kołowych naniesionej na całość płatów siedlisk (tak, by po obróbce statystycznej charakteryzowały całość zasobów odpowiedniego siedliska w obszarze), a nie tylko w wybranych płatach tych siedlisk.

z poważaniem